

використання додаткових видів логістичної діяльності і транспорту до морського торгового флоту.

Список посилань.

1. Експортні рекорди зерна. <https://ambarexport.ua/blog/export-records-of-grain>
2. Транспортные проблемы агрологистики: цифры. 19.12.2016. URL:<http://logist/fm/news/transportnye-problemy-agrologistiki-cifry>
3. Харсун Л.Г. Вынужденная оптимизация цепей поставок зерновых. *Логистика: проблемы и решения*. 2019. №1 (80). С. 27-28.
4. Международная транспортная логистика в Украине: достижения ощутимы, но резервы роста огромны (матеріал блиц-опроса экспертов). *Логистика: проблемы и решения*. 2019. №1 (80). С. 14-15.

УДК 338.432

КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ФАКТОРИ, ЩО НА НЕЇ ВПЛИВАЮТЬ

Тищенко Ю.О., магістр, Бредня О.С. студентка, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка¹

COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES AND THE FACTORS AFFECTING IT

Tyshenko Y.O., Brednya O.S student of Kharkov National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko

Конкуренездатність сільськогосподарських підприємств — це їх здатність перевершити конкурентів у певних умовах, отримання переваг за послугами та виготовленням продукції [1]. Вона характеризує спроможність підприємств витримувати конкуренцію у ринковій боротьбі з іншими суб'єктами господарювання. Одним з важливих завдань держави є забезпечення конкурентоздатності економіки сільськогосподарських підприємств. Першочергова роль агропродовольчої сфери – це формування стабільної економіки, безпеки продовольчої та державної на національному та міжнародному рівнях [3]. Тільки конкурентоспроможні підприємства можуть виробляти якісну продукцію, яка забезпечить країні конкурентні переваги. Зміст конкурентоздатності проявляється у виконанні підприємств особливих функцій. За сутністю вони мають ринковий, стратегічний, соціальний, ресурсотворюючий та інноваційний характер [2].

Як ми вже зазначили, конкурентоспроможність підприємств агропродовольчої сфери залежить від сукупності факторів. Вони є позитивного та негативного впливу (табл. 1).

Таблиця. 1.- Фактори впливу на конкурентоздатність сільськогосподарських підприємств [2,4]

Позитивні фактори	Негативні фактори
<ul style="list-style-type: none">• Цінова перевага• Модернізація виробництва• Рациональне зниження собівартості• Впровадження ресурсозберігаючих технологій• Мотивація персоналу• Механізація виробничого процесу• Пільгове оподаткування• Цінове регулювання	<ul style="list-style-type: none">• Нормативно-правова нестабільність• Зниження якості робочої сили• Відсутність сертифікатів якості• Політична нестабільність• Дефіцит інвестицій• Недостатність інновацій• Диспаритет цін• Порушення виробничого циклу• Погіршення екології

¹ Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту Дудник О.В.

<ul style="list-style-type: none"> • Доступні кредити • Державні програми підтримки • Органічне землеробство • Впровадження міжнародних стандартів якості 	<ul style="list-style-type: none"> • Відсутність стратегій розвитку
---	--

Вплив факторів на конкурентоздатність сільськогосподарських підприємств має позитивний ефект, якщо відбувається поліпшення результатів господарської діяльності та утримання конкурентних переваг. Вплив негативних факторів є нормальним процесом ринкової економіки. Але він не є бажаним. Знизити вплив цих факторів допоможуть такі аспекти:

- 1) мінімізація втрат,
- 2) гнучкість системи менеджменту сільськогосподарського підприємства,
- 3) утримання та збільшення конкурентних переваг,
- 4) посилення ролі державної підтримки підприємств,
- 5) стимулювання забезпечення цінової доступності сільськогосподарської продовольчої продукції для всіх соціальних груп населення,
- 6) використання маркетингових стратегій на виробництві та збуті продукції,
- 7) створення обслуговуючих кооперативів з метою забезпечення ефективної діяльності вітчизняних товаровиробників [4].

Є ключові аспекти, завдяки яким відбуваються етапи виробництва та формування конкурентоспроможності підприємства (табл.2).

Таблиця 2. - Головні аспекти формування конкурентоздатності підприємства

Аспект	Його основні завдання
Політичний	Стабільність держави, ефективна зовнішньоекономічна політика, участь держави в інтеграційних процесах.
Державний	Регулювання та розвиток економіки країни, внутрішні реформи; пріоритети розвитку країни та стабільність.
Виробничий	Продуктивність сільськогосподарських угідь та тварин, оснащеність капіталом, продуктивність праці, якість продукції, масштаби виробництва [5].
Соціальний	Аналіз формування складу персоналу, забезпечення економічних інтересів працівників, рівня підготовки та підвищення кваліфікації, корпоративна культура
Маркетинговий	Дослідження й прогнозування ринку, просування та збут товару, ціноутворення, реклама, обслуговування споживача. розвиток логістики.
Фінансово-економічний	Платоспроможність підприємства, інвестування коштів, фінансовий стан підприємства, ціна та собівартість продукції.
Інноваційно-інвестиційний	Використання наукового-технічного потенціалу, впровадження нових інформаційних технологій.
Управлінський	Організація управління підприємством, раціональність системи управління, методи управління.

Тож, можемо зробити висновок, що питання формування та управління конкурентоздатність сільськогосподарських підприємств є актуальним та потребує проведення додаткових наукових пошуків особливо в умовах турбулентного зовнішнього середовища. Аграрне підприємство є конкурентоспроможним, якщо воно здатне краще від конкурентів адаптуватись до умов господарювання, ефективно здійснювати діяльність в

умовах ризику, раціонально використовувати природні ресурси та виробляти якісну сільськогосподарську продукцію, яка зацікавить споживача та на цій основі будуть сформовані стійкі конкурентні переваги.

Список посилань:

1. Малік М.Й. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізми / М.Й. Малік, О.А. Нужна. – К. : Інститут аграрної економіки, 2007. – 270 с.
2. Стахів О.А. Фактори конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства / О.А. Стахів, Т.Л. Адамчук // Економіка і суспільство. – 2017. – Вип. 12. – С. 360-365.
3. Арестенко В.В. Методи і моделі оцінювання конкурентоспроможності підприємств АПК / В.В. Арестенко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. - № 10(88). - С. 10-15.
4. Гудзь О.Є. Сучасний вимір конкурентоспроможності аграрної сфери: виклики та перспективи / О.Є. Гудзь, О.С. Степасюк // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України /Серія "Економіка, аграрний менеджмент та бізнес" / Редкол.: Д.О. Мельничук (відп. ред.) та ін. - К.: ВЦ НУБіПУ, 2010. – вип. 154 Частина 2 – 342 с. - С. 81 – 87.
5. Горьовий В.П. Конкурентне середовище підприємства / В.П. Горьовий // Вісн. аграр. науки. – 2011. – № 8. – С. 63-65
6. Закон України “Про захист економічної конкуренції від 11.01.2001 р. //Голос України.–2001.-№ 1
7. Дудник О.В. Економічна природа понять «конкуренція» та «конкурентоспроможність»/ О.В.Дудник, С.І.Міненко // Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». – 2018. – С.112–116.

УДК 658.7/8:631.151.6

**КОНТРОЛЬ ЛОГІСТИЧНОГО ЛАНЦЮГА ЯК СКЛАДОВА АГРАРНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

Фурса В.А., к.е.н, доцент

*Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка*

LOGISTIC CHAIN CONTROL AS A COMPONENT OF AGRARIAN MANAGEMENT

Fursa V., Ph.D.

Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture

Контроль є невід’ємною частиною будь-якого виду підприємницької діяльності. Зниження ефективності та конкурентоспроможності суб’єкта господарювання на ринку, як правило, пов’язується з дуже різними причинами, серед яких вагомим чинником може бути відсутність чітко налагодженої системи контролю. У більш загальному розумінні контроль сприймається як процес, орієнтований на зіставлення отриманих результатів із запланованими або ж як інструмент, що дозволяє суб’єктові управління утримувати ситуацію чи розвиток процесу в межах певних параметрів. Контроль є основною функцією як загального менеджменту, так і будь-якого управління бізнесом за видами економічної діяльності. В 1916 р. була опублікована праця А. Файоля «Головні риси промислової адміністрації – передбачення, організація, розпорядництво, координування, контроль». Цю працю прийнято вважати першим кроком до виділення менеджменту як особливої дисципліни. Якщо інші функції часто є предметом дискусії науковців, то виокремлення контролю фактично вже є аксіомою, оскільки ця основна функція менеджменту зустрічається майже в усіх класифікаціях, що знайшли своє відображення в процесі еволюції управлінської думки.